

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ,
दापोली-४१५७१२, जि. रत्नागिरी

प्लॅस्टिक अच्छादना वरील भात— मधुमका — मूग
संरक्षित शेती पध्दतीचे लागवड तंत्रज्ञान

माहितीसाठी :—

कृषि विद्यावेत्ता, कृषि संशोधन केंद्र, फोंडाघाट,
४१६ ६०१, ता. कणकवली, जि. सिंधुदूर्ग
दुरध्वनी क्रमांक ०२३६७—२४५२३६
इमेल—arsphondaghat@gmail.com

कृषि तंत्रज्ञान माहिती केंद्र, दापोली

aticckkv@gmail.com

www.dbskkv.org

**डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ,
दापोली-४१५७१२, जि. रत्नागिरी**

**प्लॅस्टिक अच्छादना वरील भात— मधुमका — मूग
संरक्षित शेती पध्दतीचे लागवड तंत्रज्ञान**

पुनर्लागण पध्दतीला पर्याय म्हणून आपण रोपांची पुनर्लागण न करता प्रत्यक्ष बियाणेपेरुन (Direct Seeded Rice) भातलागवड करू शकतो. परंतू, प्रत्यक्ष बियाणेपेरुन लागवड केलेल्या क्षेत्रामध्ये तणांचा मोठ्या प्रमाणात प्रादूर्भाव होतो. त्यामुळे तणांच्या प्रभावी नियंत्रणासाठी प्लॅस्टिक अच्छादनावर भातपिकाची पेरणीकरून भात पीक कापणीनंतर रब्बी हंगामात त्याच प्लॅस्टिक अच्छादनावर दुसरे पीक आणि उन्हाळी हंगामात तिसरे पीक घेवून उत्पादनात वाढ करता येते. दुसऱ्या वर्षी प्लॅस्टिक अच्छादन चांगल्या स्थितीत असल्यास पुन्हा तीन पीके घेता येतात. अशाप्रकारे एकाच प्लॅस्टिक अच्छादनावर सहा पीके घेता येत असल्यामुळे आर्थिक फायदा ही चांगला होतो.

प्लॅस्टिक अच्छादनावरील भात— मधुमका — मूग लागवड पध्दती

तपशील	गादी वाफा	सपाट वाफा
वाफ्याचे आकारमान	गादी वाफा तयार करताना तळाशी १.२० मी. व पृष्ठभागी १ मी. रूंदीचे, ८ ते १० सेंमी उंचीचे जमिनीच्या उतारानुसार योग्यत्या लांबीचे वाफे तयार करावेत	४.६० मी. रूंदीचे आणि जमिनीच्या उतारानुसार योग्यत्या लांबीचे वाफे तयार करावेत
प्लॅस्टिक कापड पसरविणे	चंदेरी—काळे प्लॅस्टिक मल्वींग कागद वाफ्यावर पसरविणे	चार चंदेरी—काळे प्लॅस्टिक मल्वींग कागद एकत्र चिकटवून वाफ्यावर पसरविणे

डॉ. बाळासाहेब सावंत कृषि विद्यापीठ,
दापोली-४१५७१२, जि. रत्नागिरी

पेरणीचे अंतर	भात : २० सें.मी.X १५ सें.मी. मधुमका : ४०सें.मी.X ३० सें.मी. मूग : ३० सें.मी.X १५ सें.मी.	भात : २० सें.मी.X १५ सें.मी. मधुमका : ४०सें.मी.X ३० सें.मी. मूग : ३० सें.मी.X १५ सें.मी.
खताची मात्रा	भात : १००:५०:५० किलो नत्र, स्फुरद आणि पालाश प्रति हेक्टर मधुमका : २००:६०:६० किलो नत्र, स्फुरद आणि पालाश प्रति हेक्टर मूग : २५:५०:० किलो नत्र, स्फुरद आणि पालाश प्रति हेक्टर	

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ,
दापोली-४१५७१२, जि. रत्नागिरी

गादी/सपाट वाप्यावर चंदेरी-काळे प्लास्टिक मल्वींग कागद
पसरविणे

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ,
दापोली-४१५७१२, जि. रत्नागिरी

प्लॅस्टिक अच्छंदनावर खरीप हंगामातील भात पिक

प्लॅस्टिक अच्छंदनावर रब्बी हंगामातील मधुमका पिक

प्लॅस्टिक अच्छंदनावर उन्हाळी हंगामातील मुग पिक

कृषि तंत्रज्ञान माहिती केंद्र, दापोली

atickkv@gmail.com

www.dbskkv.org

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ,
दापोली-४१५७१२, जि. रत्नागिरी

प्लॅस्टिक अच्छादनावरील लागवडीचे फायदे

- पुनर्लागण पध्दती पेक्षा कमी मजूर लागतात त्यामुळे मजुरीवरील खर्च कमी होतो.
- जमिनीची पुन्हा-पुन्हा नांगरणी आणि कुळवणी करावयाची नसल्यामुळे त्यावरील खर्च कमी होतो.
- तणांचा प्रादुर्भाव कमी होत असल्यामुळे बेणणी वरील खर्च कमी होतो.
- बाष्पी भवनरोखले जात असल्यामुळे पाण्याची बचत होते.
- जमिनीतील उपयुक्त जिवाणूंमध्ये वाढ होऊन त्यांची कार्यक्षमता वाढते.
- जमिनीची धूप कमी होते त्यामुळे जमिनीचा पोत सुधारतो.
- वेळेवर लागवड करणे शक्य होते त्यामुळे श्रमाची आणि वेळेची बचत होते.
- पिकाची वाढजोमाने होवून उत्पादनात वाढ होते.
- पिकाचा पक्व होण्याचा कालावधी कमी होतो.

विस्तृत माहितीसाठी संपर्क :-

कृषि विद्यावेत्ता, कृषि संशोधन केंद्र, फोंडाघाट,
४१६ ६०१, ता. कणकवली, जि. सिंधुदूर्ग
दुरध्वनी क्रमांक ०२३६७-२४५२३६
इमेल—arsphondaghat@gmail.com